

Lausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle laeiksi metsästyslain sekä rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Olemme Suomen mittakaavassa suurehko karjatila. Tuotamme noin 650 000 kiloa naudansiiraa ja sen vuoksi myös rehuala on suuri. Meidän tilallamme on kokemusta valkoposkihanhasta vuodesta 2019 saakka. Ennen sitä hanhet söivät pellonreunoja vähäisesti, mutta tuona vuonna pääjoukon muuttoreitti vaihtui Itä-Suomeen. Vuosi vuodelta muuttavan populaation koko on kasvanut ja sitä myöten myös ongelmat.

Rehuntuotannossa ensimmäinen korjuukerta on massaltaan ja laadultaan suurin ja sitä myötä merkittävin karjatilolla. Jos ja kun valkoposkihanhet pääsevät rauhasa syömään kasvustoa - se tuhoutuu täysin. Rehun korvaaminen ostamalla on taas mahdotonta meidän mittakaavassamme. Nurmien uudelleenkiylvöt on tehtävä keväällä muutenkin pahimpaan peltotöiden kevätkiireeseen ja se lisää kustannuksia merkittävästi. Uudelleenkiylvö häiritsee aina myös muuta peltolinnustoa ja sen pesimistä voimakkaasti. Se on kuitenkin välttämätöntä valkoposkihanhiin kevätkuuton aiheuttamien tuhojen jäljiltä ja tässäkin tapauksessa ensimmäinen sato on menetetty tai vajaa. Pahimpina vuosina olemme joutuneet kiylvämään uudestaan yli 60 % säilörehun peltopinta-alasta!

Syysmuutto taas tuhoaa perustetut nurmet, kun hanhet pääsevät syömään nurmikasvustoa puiduilta pelloilta. Perustettu nurmipelto on hyvin herkkä tuhoille talvea vasten.

Karkotustyötä on tehty aktiivisesti vuodesta 2020 saakka sekä kevät-, että syysmuutoilla. Vuosina 2020–2023 meillä oli poikkeuslupa hanhiin karkotukseen, joka salli pienen määrän karkottamista ampumalla syysmuuton aikaan. Karkotusluvan saaminen ja hallinnointi oli tehty vaikeaksi. Kuitenkin ampuminen toi toivottua helpotusta valkoposkihanhiin karkotukseen. Toistamalla ampumista aktiivisesti saimme parvet pysymään paremmin poissa pelloilta. Karkottaminen ampumalla tehosti myös muiden karkotuskeinojen (häätistely, laser, paukkupatruunat) vaikutusta. Lupa oli kuitenkin mitätön suhteessa muuttavien valkoposkihanhiin määrään. Huomioitavaa on, että meillä on varmasti eniten kokemusta Suomessa hanhiin karkottamisesta ampumalla ja ammuimme aina luvan salliman määrän kokonaan.

Hanhipellot eivät ole ratkaisu tähän ongelmaan. Ne ainoastaan houkuttelevat parvia lepäilemään. Hanhipellot ovat kuitenkin huonosti hoidettuja ja lannoittamattomia ja tämän vuoksi hanhet hakeutuvat syömään viereisille hyvin kasvaville säilörehupelloille.

Yleinen hanhipaimen-toiminta on myös todettu aika tehottomaksi.

Muuttavien valkoposkihanhiin määrä on valtava ja mahdollinen järkevästi toteutettu suojametsästys ei vaikuta merkittävästi valkoposkihanhiin populaation, mutta se tehostaa muuta karkotusta huomattavasti. Lisäksi se tekee karkotustyöstä tuloksellisempaa.

Nykyiset sallitut karkotuskeinot ovat täysin tehottomia varsinkin keväällä. Laser on hyvä apuväline karkotukseen, mutta valoisaan aikaan siitä ei ole mitään hyötyä. Meidän nurmialamme (550–600 ha) kiertäminen koiran kanssa ei tule edes kysymykseen, saati kun sitä pitäisi tehdä kymmeniä kertoja päivässä. Elinkeinomme kannalta suojametsästys on ainoa vaihtoehto rajoittaa suurten tuhojen syntymistä. Meidän kokemuksemme aiemmasta kuoliaaksi ampumisesta osoitti, että hanhet pysyivät kauemmin pois pelloilta. Lisäksi parvet lähtivät karkuun paljon herkemmin, koska ampumisesta jää muistijälki.

Metsästäminen ja ennen kaikkea saaliin ruoaksi käyttö motivoisi myös metsästyksen harrastajia karkotustyön pariin.

Valtion maksamat hanhituhojen korvaukset ovat mittavat, mutta osa kustannuksista jää silti ruoantuottajien maksettavaksi. Euroja ei voi syöttää naudoille eikä niillä ole ostettavissa hyvälaatuisia säilörehua tuhoja vastaavaa määrää. Oleellista olisi nyt, että saisimme käyttöön keinon tehostaa valkoposkihanhiin karkotusta metsästämisellä. Lisäksi mahdollisen saalisilmoituksen olisi oltava sujuva, koska aiempi oli tehty hyvin työlääksi ja aikaa vieväksi.

08.06.2026

Vesa Eronen

maatalousyrittäjä

Liperi